

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 144/2002 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2002

În conformitate cu prevederile art. 54 din Legea nr. 743/2001 privind bugetul de stat pe anul 2002, Guvernul poate prezenta Parlamentului propuneri de rectificare a bugetului de stat și a bugetelor fondurilor speciale pe anul 2002, ca urmare a schimbărilor intervenite în evoluția indicatorilor macroeconomici, a actelor normative adoptate în anul 2002 cu influențe asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, precum și a altor cauze justificate.

Evoluția de până în prezent a indicatorilor macroeconomici conduce la următoarele premise pentru anul 2002:

- creșterea economică prognozată la 4,5% se estimează și pentru finele anului 2002;

- evoluția prețurilor de consum pe primele nouă luni ale anului 2002 confirmă procesul de dezinflație; astfel, inflația înregistrată la sfârșitul lunii august a.c. a fost de 10,7% față de decembrie 2001, comparativ cu 18,9% înregistrată în perioada corespunzătoare din anul precedent. În aceste condiții, pe întregul an 2002, față de decembrie 2001, se estimează o inflație de circa 19,5% comparativ cu 22% cât s-a proiectat inițial;

- produsul intern brut nominal pe anul 2002 se estimează la 1.498.600 miliarde lei.

Din analiza indicatorilor macroeconomici estimați pentru anul 2002, care au la bază o reducere a inflației cu peste 2 puncte procentuale față de prognoza inițială, precum și ca urmare a execuției veniturilor și cheltuielilor bugetului general consolidat pe primele nouă luni ale anului a rezultat necesitatea unei noi rectificări bugetare, posibilitatea diminuării prevederilor bugetare la unii ordonatori principali de credite concomitent cu majorarea prevederilor la alți ordonatori principali de credite.

Pornind de la necesitatea prioritizării unor acțiuni și proiecte s-a impus redimensionarea unor cheltuieli publice și redistribuirea unor sume pe naturi de cheltuieli de către fiecare ordonator principal de credite, astfel încât să fie asigurate fondurile necesare acelor acțiuni urgente sau care au devenit prioritare.

Veniturile bugetului de stat scad, pe sold, cu 835,6 miliarde lei, ca urmare a creșterii sumelor defalcate din impozitul pe venit și taxa pe valoarea adăugată către bugetele locale.

Structura veniturilor bugetului de stat comportă schimbări determinate, în principal, de modificarea indicatorilor macroeconomici, modificările legislative adoptate în anul 2002, precum și de încasările înregistrate pe primele nouă luni 2002.

Din punct de vedere al legislației fiscale care implică modificări în structura veniturilor bugetului de stat pe anul 2002 se evidențiază următoarele acte normative:

- Legea nr. 467/2002 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 22/1992 privind finanțarea ocrotirii sănătății;
- Regulamentul nr. 5/2002 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit;
- Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
- Legea nr. 414/2002 privind impozitul pe profit;
- Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată;
- Legea nr. 266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor.

Cheltuielile bugetului de stat, pe sold, se diminuează cu 662,6 miliarde lei, prin reducerea cheltuielilor cu dobânzile la datoria publică cu 1.300,0 miliarde lei, diminuarea cheltuielilor privind cofinanțarea fondurilor europene nerambursabile cu 2.435,4 miliarde lei, echilibrarea bugetului asigurărilor sociale de stat prin transferuri de la bugetul de stat în sumă de 2.528,0 miliarde lei.

În cadrul cheltuielilor bugetului de stat, ca urmare a execuției pe primele nouă luni ale anului se estimează că se pot realiza economii de 555,0 miliarde lei la o serie de ordonatori principali de credite, dintre care menționăm:

- Ministerul Educației și Cercetării – 103,0 miliarde lei, ca urmare a reducerii prevederilor bugetare la alocațiile de stat pentru copii, determinată, în principal, de înregistrarea în perioada ianuarie-octombrie a.c. a unui număr de beneficiari mai mic decât cel avut în vedere la elaborarea bugetului de stat pe anul 2002;
- Ministerul Dezvoltării și Prognozei – 72,0 miliarde lei, ca urmare a înregistrării unor întârzieri în execuția unor programe de dezvoltare, determinată de formalitățile ce trebuie întocmite de beneficiarii unor astfel de fonduri;
- Ministerul Finanțelor Publice – 100,0 miliarde lei, rezultate din înregistrarea unor economii la plata contribuțiilor și cotizațiilor la organisme internaționale.

Economiile rezultate se prevăd a fi redistribuite unor ministere și agenții, astfel:

- Ministerul de Interne + 400,0 miliarde lei pentru asigurarea, în principal, a sumelor necesare plății integrale a pensiilor militare pe lunile noiembrie și decembrie, ca urmare a indexării și recalculării pensiilor militare pe anul 2002, precum și pentru asigurarea cheltuielilor de întreținere și funcționare;

- Ministerul Industriei și Resurselor + 346,4 miliarde lei, pentru continuarea finanțării acțiunii de restructurare a industriei de apărare, asigurarea fondurilor necesare finanțării măsurilor de protecție socială ce se acordă personalului care lucrează în sectorul minier, subvenții pe produse, cheltuieli cu valorificarea cenușii de pirită, pentru acțiuni de ecologizare în domeniul industriei și a ramurilor adiacente, precum și asigurarea fondurilor necesare în vederea finalizării activităților de cercetare-dezvoltare în domeniul energiei nucleare;

- Ministerul Sănătății și Familiei + 290,0 miliarde lei, pentru plata drepturilor acordate persoanelor cu handicap potrivit legii;

- Ministerul Culturii și Cultelor + 133,6 miliarde lei, în special pentru majorarea subvențiilor pentru instituțiile publice (teatre, muzee, filarmonici);

- Ministerul Justiției + 145,3 miliarde lei, fonduri necesare pentru hrănirea deținuților, efectuarea aprovizionării de iarnă a penitenciarelor, pentru asigurarea finanțării unor cheltuieli de întreținere și funcționare și a cheltuielilor aferente derulării unor împrumuturi externe.

Sumele defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale se suplimentează cu 468,7 miliarde lei, în vederea asigurării funcționalității instituțiilor publice din comunitățile locale cu resurse financiare insuficiente și asigurării contribuțiilor locale la proiecte de investiții cu finanțare externă.

De asemenea, se majorează sumele defalcate din impozitul pe venit pentru subvenționarea energiei termice cu 630,8 miliarde lei, ca urmare a influențelor din creșterea prețurilor și tarifelor la energia termică livrată populației.

Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată se suplimentează cu 700,4 miliarde lei, pentru acoperirea influențelor din majorarea salariilor personalului din instituțiile de învățământ preuniversitar de stat, precum și pentru susținerea sistemului de protecție a persoanelor cu handicap.

Concomitent cu rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat pe acest an, se prevede și modificarea bugetelor fondurilor speciale, anexe la Legea bugetului de stat pe anul 2002, astfel:

- bugetul fondului de asigurări sociale de sănătate se majorează atât la venituri cât și la cheltuieli cu suma de 300,0 miliarde lei;

- bugetul fondului special pentru dezvoltarea sistemului energetic se majorează la venituri cu suma de 100,0 miliarde lei, la cheltuieli cu 200,0 miliarde lei, cu diminuarea excedentului cu 100,0 miliarde lei;

- bugetul fondului special al drumurilor publice se diminuează la venituri cu suma de 3.000,0 miliarde lei și la cheltuieli cu 2.000,0 miliarde lei, cu diminuarea excedentului cu 1.000,0 miliarde lei.

În condițiile menționate mai sus, deficitul bugetului general consolidat se menține la 2,9% din produsul intern brut.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 144/2002 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2002.